

УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ – СКОПЈЕ

ИНСТИТУТ ЗА МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК
„КРСТЕ МИСИРКОВ“ – СКОПЈЕ

ПРАВОПИС НА МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК

СКОПЈЕ 2015

ПРАВОПИС НА МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК

Издавач

Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“ – Скопје,
ул. „Григор Прличев“ бр. 5, 1000 Скопје, Р Македонија, п. факс 434

За издавачот

д-р Елена Јованова-Грујовска, директорка

© 2015. Сите права за ова издание се заштитени со закон. Забрането е копирање, умножување и објавување на делови или на целото издание во печатени и електронски медиуми или за друг вид јавна употреба или изведба без согласност на издавачот и на авторите.

Редакција

д-р Живко Цветковски (претседател)

д-р Снежана Веновска-Антевска

д-р Симона Груевска-Маџоска

д-р Елка Јачева-Улчар

д-р Симон Саздов

Објавувањето на Правописот го овозможи Министерството за култура
на Република Македонија со Годишната програма за 2015 година

АНГЛИСКИ ЈАЗИК

359. Гласовните системи на англискиот и на македонскиот јазик се многу различни. Пред сè, тие се разликуваат според вкупниот број фонеме – англискиот јазик има повеќе самогласни, а помалку согласни фонеме од македонскиот јазик.

Дополнителна тешкотија при споредувањето на гласовите на двата јазика претставуваат територијалните варијанти на англискиот јазик. При транскрипција на англиските гласови треба да се земе предвид изговорот на британската и на американската варијанта.

Сепак, најголем проблем при споредувањето на гласовните системи на англискиот и на македонскиот јазик претставува ортографијата на англискиот јазик. За разлика од македонскиот правопис, англискиот правопис е сложен со разновидни комбинации на соодносот буква–глас. Имено, тој се карактеризира со повеќе гласови (фонеме) од букви (графеме) поради што буквите мора да се комбинираат за да означат одреден глас. Можни се следниве појави: а) еден глас се обележува со една или повеќе букви, и б) една буква самостојно означува неколку различни гласови или влегува во повеќе буквени групи и означува повеќе гласови. Токму затоа, графемата не може да биде појдовна точка при транскрибирањето на англиските имиња во македонскиот јазик.

При пренесувањето на англиските гласови на македонски појдовна точка треба да биде нивниот изговор, а не начинот на кој се пишуваат, односно транскрипцијата да се бележи во однос на тоа како македонските говорители го перципираат конкретниот англиски глас. Според овој принцип, англиските гласови треба да се пренесат со звуково најсличниот глас од македонскиот јазик, при што се дозволуваат одредени отстапувања во однос на општите класификаторни параметри на гласовите. Вториот принцип кој треба да се запази е принципот на полесен изговор во согласност со особеностите на македонскиот јазик. Според овој принцип, гласовите кои не постојат во македонскиот јазик треба да се транскрибираат со звуково сличен глас или транскрипцијата на македонски да се надопolni од англиската пишана форма (на пример, *Клинтон*, а не *Клиџин* од *Clinton*).

а) Самогласки и дифтонзи

- Вокалните системи на македонскиот и на англискиот јазик се значително различни. Македонскиот петчлен вокален систем е многу поедноста-

вен од англискиот: британската варијанта има дваесет членови од кои дванаесет монофтонзи (пет долги и седум кратки) и осум дифтонзи, додека американската варијанта брои единаесет монофтонзи (пет долги и шест кратки) и пет дифтонзи.

Иако кај дел од англиските самогласки постои преклопување на фонолошките домени со македонските самогласки, речиси секоја англиска самогласка може да се квалификува како непостоен глас во македонскиот јазик. Во табела 1 се претставени англиските самогласки и дифтонзи (споредбено за британската и американската јазична варијанта), графемите со кои се означуваат овие гласови и македонските самогласки кои најприближно соодветствуваат на нивниот изговор. Тие се поткрепени со примери каде што гласот се јавува во акцентирана почетна, средишна и/или крајна позиција на зборот (во зависност од карактеристичната дистрибуција на гласот во зборот). Фонемските симболи кои се користени во табелите се во согласност со конвенционалните симболи на Меѓународната фонетска азбука.

Англиските самогласки се природно долги /i:/, /a:/, /ɔ:/, /u:/, /z:/ или кратки /ɪ/, /e/, /æ/, /ʌ/, /ʊ/, /ə/. Природната должина на самогласките е дистинктивен белег и не е константна во изговорот; таа е условена од придружните гласови, од положбата во слогот, од должината на зборот и од интонацијата. При пренесувањето на англиските самогласки на македонски не се зема предвид нивната должина бидејќи таа нема смислоразликувачко значење во македонскиот јазик.

Англиската самогласка /æ/ покажува варијантност во пренесувањето на македонски, каде што наизменично се употребуваат *e* и *a*. Македонските говорители оваа самогласка почесто ја перципираат како *e*, иако таа е звуково поблиска до *a*. Графијата, исто така, влијае таа да се адаптира и како *a*. Наизменичната употреба на двете графеми може да се забележи во следниве примери: *Елис* и *Алис/Алиса* од *Alice* (се претпочита *Алис*), но и *Мејџ* и *Мајџ* од *Matt* (се претпочита *Мејџ*). Многу имиња се веќе одомаќени во македонскиот јазик со едната или другата фонема/буква поради што ваквата варијантност треба да се дозволи.

Дифтонзите во англискиот јазик имаат фонемски статус: двата самогласни елемента на дифтонгот акустички се доживуваат како единствен глас и секогаш му припаѓаат на ист слог. Иако во македонскиот јазик не постојат дифтонзи, гласовните низи *au*, *aj*, *ej* и *oj* се акустички слични на англиските /aʊ/, /aɪ/, /eɪ/ и /ɔɪ/ така што нивната транскрипција е директна. Останатите дифтонзи /əʊ(ou), eə, uə, iə/ се адаптираат со комбинирање на два гласа акустички слични на двата елемента од дифтонгот (в. табела 1).

Табела 1. Самогласки и дифтонзи во акцентирана позиција на зборот

Англиски			Македонски	Примери	
британска фонема	американска фонема	графема или графеми	буква или букви	англиски	македонски
/i:/	/i:/	e	и	<i>Eton</i>	Иџон
				<i>Steve</i>	Сџив
		i	и	<i>Rita</i>	Риџа
				<i>Gandhi</i>	Ганди
		ee	и	<i>Reed</i>	Риг
		ea	и	<i>Keats</i>	Киџс
		ie	и	<i>Fielding</i>	Филдинџ
/ɪ/	/ɪ/	ei	и	<i>Sheila</i>	Шила
		ey	и	<i>Keyes</i>	Киз
		i	и	<i>Jim</i>	Џим
/e/	/ɛ/	y	и	<i>Sybil</i>	Сибил
		e	е	<i>Ted</i>	Тег
		a	е	<i>Thames</i>	Темза
		ea	е	<i>Reading</i>	Регинџ
/æ/	/æ/	ei	е	<i>Greig</i>	Греџ
		a	e/a	<i>Harry</i>	Хери/Хари
				<i>Sam</i>	Сем/Сам
			a	<i>Alfred</i>	Алфред
				<i>Dallas</i>	Далас
/ʌ/	/ʌ/		e	<i>Jack</i>	Џек
				<i>Manhattan</i>	Манхейџен
		u	a	<i>Russell</i>	Расел
			y	<i>Gulliver</i>	Гуливер
		o	о	<i>London</i>	Лондон
/ɑ:/	/ɑr/ /ɑ:r/	ou	a	<i>Young</i>	Јанџ
		oo	a	<i>Flood</i>	Флаг
		a	a	<i>Bath</i>	Баџ
				<i>Lancelot</i>	Ланселот
		ar	ар	<i>Arnold</i>	Арнолд
/ɒ/	/ɑ:/			<i>Parker</i>	Паркер
		er	ер ар	<i>Derby</i>	Дерби
				<i>Clerk</i>	Кларк
		al	ал	<i>Palmer</i>	Палмер
		o	о	<i>Robert</i>	Роберт
		a	о	<i>Warrick</i>	Ворик
		ou	о	<i>Gloucester</i>	Глосџер
		au	о	<i>Austin</i>	Осџин
			ав	<i>Austria</i>	Авсџирија
		aw	о	<i>Lawrence</i>	Лоренс

Х. Транскрипција и транслитерација на тугите имиња

Англиски			Македонски	Примери	
британска фонема	американска фонема	графема или графема	буква или букви	англиски	македонски
/ɔ:/	/ɔ:/ /ɔr/	or	ор	<i>Gordon</i>	<i>Гордон</i>
		ore	ор	<i>More</i>	<i>Мор</i>
		ar	ор	<i>Warner</i>	<i>Ворнер</i>
		our	ор	<i>Rourke</i>	<i>Рорк</i>
		a	о	<i>Walter</i>	<i>Волтиер</i>
		au	о	<i>Chaucer</i>	<i>Чосер</i>
		aw	о	<i>Shaw</i>	<i>Шо</i>
		ough	о	<i>Maugham</i>	<i>Мом</i>
		ou	о	<i>Poulett</i>	<i>Полий</i>
		ough	о	<i>Broughton</i>	<i>Бројтон</i>
/ʊ/	/ʊ/	o	у	<i>Wolsey</i>	<i>Вулзи</i>
		u	у	<i>Pulitzer</i>	<i>Пулицер</i>
		oo	у	<i>Wood</i>	<i>Вуд</i>
/u:/	/u:/	o	у	<i>Blomfield</i>	<i>Блумфилд</i>
		u	у	<i>Lucas</i>	<i>Лукас</i>
		oo	у	<i>Bloomsbury</i>	<i>Блумзбери</i>
		ou	у	<i>Dougal</i>	<i>Дугал</i>
		oe	у	<i>Bloemfontein</i>	<i>Блумфонтејн</i>
		ew	у	<i>Brewster</i>	<i>Брустиер</i>
			ју	<i>Ewan</i>	<i>Јуан</i>
		ui	у	<i>Cruise</i>	<i>Круз</i>
		eu	ју	<i>Eugene</i>	<i>Јуџин</i>
/ɜ:/	/ɜ:/ /ɜ:r/	er	ер	<i>Bernard</i>	<i>Бернард</i>
		err	ер	<i>Kerr</i>	<i>Кер</i>
		ear	ер	<i>Stearn</i>	<i>Стиерн</i>
			р	<i>Searle</i>	<i>Срл</i>
		our	ер	<i>Bourke</i>	<i>Берк</i>
		ir	ир	<i>Firth</i>	<i>Фирџи</i>
		yr	ир	<i>Myrtle</i>	<i>Мирџил</i>
			р	<i>Byrn</i>	<i>Бри</i>
		or	ор	<i>Wordsworth</i>	<i>Вордсворџи</i>
		ur	ур ер ар/р	<i>Ursula</i> <i>Churchill</i> <i>Turner</i>	<i>Урсула</i> <i>Черчил</i> <i>Тарнер/</i> <i>Трнер</i>

Англиски		Македонски	Примери	
британска фонема	американска фонема	графема или графема	англиски	македонски
/eɪ/	/eɪ/	a	<i>Jake</i> <i>Shakespeare</i> <i>Wales</i>	Џејк Шекспир Велс
		ai	<i>Daisy</i> <i>Twain</i>	Дејзи Твен
		ay	<i>Wayne</i>	Вејн
		ae	<i>Mae</i>	Меј
		ei(gh)	<i>Leighton</i>	Лејџон
		ea	<i>Yeats</i>	Јејтс
		ey	<i>Heywood</i>	Хејвуд
		é	<i>Le Carré</i>	Ле Каре
		e	<i>Olivier</i>	Оливије
/aɪ/	/aɪ/	i	<i>Wilde</i> <i>Iceland</i>	Вајлд Исланд
		y	<i>Tyson</i>	Тајсон
		igh	<i>Brighton</i>	Брајџон
		eigh	<i>Creighton</i>	Крејџон
		uy	<i>Guy</i>	Гај
		ye	<i>Rye</i>	Рај
/ɔɪ/	/ɔɪ/	oi	<i>Moir</i>	Мојра
		oy	<i>Joyce</i>	Џојс
/aʊ/	/aʊ/	ou	<i>Pound</i>	Паунд
		ow	<i>Howard</i>	Хауард
/əʊ/	/oʊ/	o	<i>Fiona</i>	Фиона
		oe	<i>Roen</i> <i>Joe</i>	Роуен Џо
		oa	<i>Oakley</i>	Оукли
		ow	<i>Bowie</i>	Боуви
		ou	<i>Boulton</i>	Болџон
		eau	<i>Beaumont</i>	Бомонџ
/ɪə/	/ɪr/	ear	<i>Lear</i>	Лир
		eer	<i>Greer</i>	Грир
		ere	<i>Gere</i>	Гир
		eir	<i>Deirdre</i>	Дирдре
		ier	<i>Pierce</i>	Пирс
		ea	<i>Leah</i>	Лиа (Леа)
		eo	<i>Theodore</i>	Теодор
		ia	<i>Julia</i>	Џулија

Х. Транскрипција и транслитерација на туѓите имиња

Англиски			Македонски	Примери	
британска фонема	американска фонема	графема или графеми	буква или букви	англиски	македонски
/eə/	/ε/	are	ер	<i>Clare (Claire)</i>	Клер
		air	ер	<i>Blair</i>	Блер
		aire	ер	<i>Astaire</i>	Астџер
		ear	ер	<i>Bearsden</i>	Берзден
		a	е	<i>Mary</i>	Мери
/ʊə/	/ʊr/	oor	ур	<i>Moore</i>	Мур
		our	ур	<i>Bourbon</i>	Бурбон
		ur	ур	<i>Drury</i>	Друри
			јур	<i>Uriel</i>	Јуриел
		ure	ур	<i>McClure</i>	Мекклур
			јур	<i>Buren</i>	Бјурен

- Англиските самогласки може да се најдат во акцентиран и во неакцентиран слог во зборот, освен /з:/ која се јавува исклучиво во акцентирана позиција на зборот и /ə/ која се јавува исклучиво во неакцентирана позиција на зборот и се карактеризира со честа употреба. Овие две самогласки се исти по квалитет, единствено се разликуваат по природната должина. Во македонскиот јазик акустички најсличен глас на овие два англиски гласа е „темната“ самогласка. При нивното пренесување на македонски треба да се додаде буква според пишаната форма на зборот. Во табела 1 се наведени најчестите графеми со кои се обележува /з:/, а во табела 2 се наведени најчестите графеми со кои се обележува /ə/ како и можните решенија за транскрипција на македонски.

Во поново време во англискиот јазик се јавуваат уште две слаби самогласки, [i] и [u], без фонемски статус кои во македонскиот се пренесуваат со и, односно у (в. табела 2).

Табела 2. Самогласки во неакцентирана позиција на зборот

британска фонема	Англиски		Македонски буква или букви	Примери	
	американска фонема	графема или графема		англиски	македонски
/ə/ [ə]	/ə/ /ər/	e	е	<i>Derek</i>	Дерек
		ai	е	<i>Chamberlain</i>	Чемберлен
		ei	е	<i>Madeleine</i>	Маглен
		a	а	<i>Vanessa Goodman Wyatt</i>	Ванеса Гудман Вајати
		o	о	<i>Byron Washington Ferguson</i>	Бајрон Вашингтон Фергусон
		ough	о	<i>Scarborough</i>	Скарборо
		u	у	<i>Marcus Bradbury</i>	Маркус Бредбери
		ou	у	<i>Aldous</i>	Олдус
		ir	ир	<i>Virginia</i>	Вирџинија
		er	ер	<i>Foster Faulkner</i>	Фостер Фокнер
		re	ер	<i>Dacre</i>	Дејкер
		ar	ар	<i>Edgar Richard</i>	Едгар Ричард
		or	ор	<i>Taylor</i>	Тејлор
		our	ор	<i>Barbour</i>	Барбор
		ur	ур	<i>Arthur</i>	Артур
/ɪ/ [i]	/ɪ/ [i]	i	и	<i>Quentin</i>	Квентин
		y	и	<i>Kelly</i>	Кели
		ay	и	<i>Murray</i>	Мари
		ey	и	<i>Berkley</i>	Беркли
		ie	и	<i>Bobbie</i>	Боби
		a	и	<i>Wallace</i>	Волис
		e	и е	<i>Swayze Alfred Dickens Oregon</i>	Свејзи Алфред Дикенс Орегон
/ʊ/ [u]	/ʊ/ [u]	o	у	<i>Pembroke</i>	Пембрук
		ou	у	<i>Touraine</i>	Турејн

б) Согласки

- Според бројот на согласните фонеме, 26 во македонскиот наспроти 24 во англискиот (британската и американската варијанта имаат ист број согласки), постои привидна сличност меѓу двата јазика.
- Согласките /p/, /b/, /k/, /g/, /f/, /v/, /s/, /z/, /ʃ/, /ʒ/, /tʃ/, /dʒ/, /j/, /m/, /n/ се сметаат за исти или слични гласови според сите параметри на изговор и затоа се пренесуваат со соодветниот глас во македонскиот јазик, односно како: *п, б, к, г, ф, в, с, з, ш, ж, ч, џ, м, н*.
- Неколку гласови во англискиот јазик се разликуваат според местото на образување, а се исти според начинот на образување. Тоа се: /t/, /d/, /n/ и /h/ кои во македонскиот се транскрибираат како *т, д, н, х*.
- Согласките /θ/, /ð/, /w/ и /ŋ/ се разликуваат според сите параметри на изговор и се пренесуваат со звуково најсличниот македонски глас, односно како: *тх, дх, в и н (или нџ)*.
- Во англискиот јазик изговорот на /r/ варира и според местото на образување и според начинот на образување и се карактеризира со многу контекстуални варијанти. Овој глас често се јавува како придружен елемент на некои монофтонзи и дифтонзи (в. табела 1 и табела 2). Од практични причини, американскиот изговор е поподатлив за транскрипција бидејќи графемата <r> секогаш звуково се реализира. Во согласност со принципот за полесен изговор во македонскиот јазик, оваа согласка се пренесува и се изговара како македонската согласка *р*.
- Согласните низи [ts] и [dz] се пренесуваат со графемите *џ* и *ѕ*, на пример *Каџман* од *Katzman*.
- Во англискиот јазик, звучните согласки на крајот на зборот не преминуваат во својот безвучен парник како во македонскиот јазик. При транскрипција од англиски на македонски, англиските имиња кои завршуваат на звучна согласка не треба да се обезвучуваат во пишана форма, односно треба да се задржи соодветната македонска звучна согласка. Исклучок од ова правило се имињата и топонимите кои се веќе одомаќени и во широка употреба.
- Во табела 3 се претставени англиските согласки, графемите со кои се означуваат и македонските согласки кои најприближно соодветствуваат на нивниот изговор. Тие се поткрепени со примери каде гласот се јавува во почетна, средишна и крајна позиција на зборот.

Табела 3. Сogласки

Англиски		Македонски	Примери	
британска и американска фонема	графема или графеми	буква или букви	англиски	македонски
/p/	p	п	<i>Paul</i> <i>Upton</i> <i>Pip</i>	Пол Ајџион Пиџ
	pp	п	<i>Applegate</i>	Ајлгејџи
/b/	b	б	<i>Bill</i> <i>Rob</i>	Бил Роб
	bb	б	<i>Robbins</i> <i>Gibb</i>	Робинз Гиб
/t/	t	т	<i>Tim</i> <i>Stanford</i>	Тим Станфорд
	tt	т	<i>Kitty</i> <i>Pitt</i>	Кити Пит
	th	т	<i>Thames</i> <i>Thomas</i> <i>Theresa</i>	Темза Томас Тереза
/d/	d	д	<i>David</i> <i>Edward</i>	Дејвид Едвард
	dd	д	<i>Teddy</i> <i>Todd</i>	Теџи Тод
/k/	c	к	<i>Carrol</i>	Керол
	cc	к	<i>Rebecca</i>	Ребека
	ch	к	<i>Chris</i>	Крис
	ck	к	<i>Patrick</i>	Пајтрик
	k	к	<i>Kevin</i>	Кевин
	q (пред u)	к	<i>Quentin</i>	Квентин
	x	кс	<i>Alex</i>	Алекс
/g/	g	г	<i>Gimson</i>	Гимсон
	gg	г	<i>Peggy</i>	Пеџи
	gu	г	<i>Guinness</i>	Гинис
/f/	f	ф	<i>Felicity</i> <i>Florida</i>	Фелисити Флорида
	ff	ф	<i>Griffith</i> <i>Cardiff</i>	Грифит Кардиф
	ph	ф	<i>Phoebe</i> <i>Phillip</i> <i>Joseph</i>	Фиби Филип Џозеф
	gh	ф	<i>Laughlin</i> <i>Gough</i>	Лафлин Гоф

Х. Транскрипција и транслитерација на туѓите имиња

Англиски		Македонски	Примери	
британска и американска фонема	графема или графема	буква или букви	англиски	македонски
/v/	v	в	<i>Vanessa</i>	Ванеса
	ph	в	<i>Stephen</i>	Сџивен
/θ/	th	т	<i>Theodore</i>	Теодор
			<i>Dorothy Smith</i>	Дороти Смит
/ð/	th	д	<i>Rutherford</i>	Раџерфорд
/s/	s	с	<i>Simpson</i>	Симсон
			<i>Watson</i>	Вотсон
	ss	с	<i>Clarissa</i>	Клариса
			<i>Ross</i>	Рос
	c	с	<i>Lucy</i>	Луси
	sc	с	<i>Priscila</i>	Присила
/z/	x	кс	<i>Max</i>	Макс
	z	з	<i>Zoe</i>	Зои
			<i>Hazel</i>	Хејзел
	zz	з	<i>Lizzy</i>	Лизи
	s	з	<i>Susan</i>	Сузан
			<i>Matthews</i>	Меџуз
/ʃ/	ss	з	<i>Bessborough</i>	Безборо
	sh	ш	<i>Shelly</i>	Шели
	ch	ш	<i>Charlotte</i>	Шарлот
	sch	ш	<i>Schild</i>	Шилд
	ci	ш	<i>Patricia</i>	Пајриша
/ʒ/	g	ж	<i>Roget</i>	Роже
/h/	h	х	<i>Henry</i>	Хенри
	ch	х	<i>Loch</i>	Лох
	gh	х	<i>Callaghan</i>	Калахан
/tʃ/	ch	ч	<i>Charles</i>	Чарлс
			<i>Manchester</i>	Манчестер
			<i>Greenwich</i>	Гринич
/dʒ/	tch	ч	<i>Fletcher</i>	Флечер
			<i>Thatcher</i>	Тачер
	j	џ	<i>Jim</i>	Џим
	dge	џ	<i>John</i>	Џон
			<i>Ridgeway</i>	Ридвеј
			<i>Coleridge</i>	Колриџ
	g	џ	<i>Gerald</i>	Џералд
			<i>Roger</i>	Роџер

Англиски		Македонски	Примери	
британска и американска фонема	графема или графеми	буква или букви	англиски	македонски
/m/	ge	џ	<i>George</i>	Џорџ
	ch	џ	<i>Norwich</i>	Нориџ
	m	м	<i>Maggie</i> <i>Salem</i>	Маџи Салем
	mm	м	<i>Cummings</i>	Каминџз
/n/	n	н	<i>Norah</i> <i>Randolph</i> <i>Norton</i>	Нора Ранголф Норџон
	nn	н	<i>Jenny</i> <i>Minnesota</i>	Џени Минесота
	kn	н	<i>Knightsbridge</i>	Најџсбриџ
	gn	н	<i>Teignbridge</i>	Тинбриџ
/ŋ/	n	н	<i>Pinkerton</i>	Пинкерџон
	ng	нг	<i>Kingston</i> <i>Kipling</i>	Кинџсџон Киплинг
	ng(h)	нг	<i>Birmingham</i> <i>Buckingham</i>	Бирминџам Бакинџам
	nc	нк	<i>Duncan</i> <i>Lancaster</i> <i>Lincoln</i>	Данкан Ланкасџер Линколн
/l/	l	л	<i>Linda</i> <i>Dylan</i>	Линда Дилан
	ll	л	<i>Lloyd</i> <i>Piccadilly</i> <i>Bill</i>	Лојџ Пикадили Бил
/r/	r	р	<i>Richard</i> <i>Tracy</i>	Ричарџ Трејси
	rr	р	<i>Carrol</i> <i>Kerr</i>	Карол Кер
	wr	р	<i>Wren</i>	Рен
	rh	р	<i>Rhode Island</i>	Род Ајленџ
/w/	w	в	<i>Westminster</i> <i>Gwen</i>	Весџминсџер Гвен
	wh	в	<i>Whitman</i>	Вџџман
	u (по q)	в	<i>Quebec</i>	Квебек
/j/	y	ј	<i>Yeats</i> <i>Sawyer</i>	Јејтс Сојер

в) Општи забелешки и отстапки од наведените принципи

- Англиските имиња кои се одомаќени во македонскиот јазик и се длабоко вкоренети во писмената книжевна и историска традиција не треба да се менуваат и покрај тоа што не се транскрибирани според изворниот изговор, туку според изворната пишана форма или навлегле во јазикот со посредство на германскиот или на францускиот јазик, како на пример *Лондон*, *Глазгов*, *Вашингџтон*, *Шекспир*. Во оваа група спаѓаат имиња што се пренесени во македонскиот јазик со додавање на наставка за женски род, како на пример името на кралицата Елизабета (од *Queen Elisabeth*). Кога се однесува на други личности, името треба да се транскрибира според најблиската изговорна форма, односно како *Елизабей*. Во оваа група спаѓаат и имињата кои разликуваат две изговорни форми на македонски, при што варијантноста треба да се дозволи. На пример, во литературата се среќава *Марк Твен* и *Марк Твејн* од *Twain* (се претпочита *Твен*) или *Џејмс Џојс* и *Џемс Џојс* од *James* (се претпочита *Џејмс*).
- Имињата што имаат повеќе пишани варијанти се транскрибираат според изговорот на името на конкретната личност. На пример, *Steven* и *Stephen* треба да се транскрибираат како *Сџивен*, додека *Stephan* и *Stefan* треба да се транскрибираат како *Сџефан*.